

2022/2051(INL)

6.12.2022

POZÍCIA VO FORME POZMEŇUJÚCICH NÁVRHOV

Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť

pre Výbor pre ústavné veci

k návrhom Európskeho parlamentu na zmenu zmlúv
(2022/2051(INL))

v mene Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť: Lina Gálvez Muñoz
(spravodajkyňa)

PA_NonLegPosition

POZMEŇUJÚCE NÁVRHY

Výbor pre práva žien a rodovú rovnosť predkladá Výboru pre ústavné veci ako gestorskému výboru tieto pozmeňujúce návrhy:

Pozmeňujúci návrh 1

Návrh uznesenia

Odôvodnenie A a (nové)

Návrh uznesenia

Pozmeňujúci návrh

Aa. keďže Únia musí chrániť práva žien a výsledky dosiahnuté v oblasti rodovej rovnosti pred rôznymi pokusmi o oslabenie týchto práv, ako ich možno pozorovať v niektorých členských štátoch a na celom svete, a to tým, že ich zakotví v celom právnom rámci Únie, okrem iného zmenou zmlúv EÚ a Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) spôsobom, ktorý zaručí úplný prístup k základným právam pre všetkých a stanoví práva žien v celej Únii, pričom sa okrem iného zameria na slobodný, informovaný, všeobecný a úplný prístup k sexuálnemu a reprodukčnému zdraviu a právam vrátane bezpečného a legálneho umelého prerušenia tehotenstva, plné zapojenie žien do trhu práce prostredníctvom účinných záruk, pokiaľ ide o materskú dovolenku, rovnakú dovolenku pre rodičov, platenú a neprenosnú rodičovskú dovolenku, pružný pracovný čas a možnosti telepráce, zariadenia starostlivosti o deti na pracovisku, služby starostlivosti a rovnakú odmenu za prácu rovnakej hodnoty, v súlade so zásadami 2 a 3 Európskeho piliera sociálnych práv;

Pozmeňujúci návrh 2

Návrh uznesenia

Odôvodnenie B a (nové)

Návrh uznesenia

Pozmeňujúci návrh

Ba. keďže „právo na zdravie“ by sa malo zaviesť tak, že sa všetkým Európanom zaručí rovnaký a všeobecný prístup k cenovo dostupnej, preventívnej, liečebnej a kvalitnej zdravotnej starostlivosti; keďže by sa mala posilniť odolnosť a kvalita našich systémov zdravotnej starostlivosti a vytvoriť by sa mala európska zdravotná únia; keďže ochrana a upevňovanie ľudského zdravia vrátane sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv by sa mali doplniť ako spoločná právomoc Únie a členských štátov;

Pozmeňujúci návrh 3

Návrh uznesenia
Odôvodnenie C a (nové)

Návrh uznesenia

Pozmeňujúci návrh

Ca. keďže boj proti rodovo motivovanému násiliu je kľúčovou prioritou stratégie pre rodovú rovnosť a vonkajšej činnosti Únie; keďže vývoj v oblasti trestnej činnosti si vyžaduje, aby sa rodovo motivované násilie zaradilo do zoznamu oblastí obzvlášť závažnej trestnej činnosti s cezhraničným rozmerom uvedeného v článku 83 ods. 1 ZFEÚ, a to s cieľom umožniť Európskemu parlamentu a Rade, aby v súlade s riadnym legislatívnym postupom stanovili minimálne pravidlá na vymedzenie trestných činov a sankcií;

Pozmeňujúci návrh 4

Návrh uznesenia
Odôvodnenie D a (nové)

Da. keďže v charte sú zakotvené hlavné základné práva a slobody ľudí žijúcich v Únii; keďže sexuálne a reprodukčné práva (SRP) vrátane práva na bezpečné a legálne umelé prerušenie tehotenstva sú základnými právami, ktoré sú chránené ako ľudské práva v medzinárodnom a európskom práve v oblasti ľudských práv a ktoré musia byť zaručené a posilnené primárnym právom Únie; keďže právo na umelé prerušenie tehotenstva by sa malo zahrnúť do charty tým, že sa ako spoločná právomoc Únie a členských štátov doplní do článku 35 charty, ktorý zaručuje ochranu a zlepšenie práva na zdravie, pričom Rade by sa mal predložiť návrh na zodpovedajúcu zmenu charty, pretože má priamy vplyv na účinný výkon práv uznaných v charte, ako sú ľudská dôstojnosť, osobná autonómia, rovnosť a telesná integrita;

Pozmeňujúci návrh 5

Návrh uznesenia

Odôvodnenie E a (nové)

Ea. keďže uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti a rodové rozpočtovanie sú globálne uznanými stratégiami a nástrojmi na dosiahnutie rodovej rovnosti, pretože zabezpečujú začlenenie rodového hľadiska do navrhovania, vykonávania a hodnotenia všetkých právnych predpisov, politik, programov a opatrení v rámci príslušného politického cyklu; keďže uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti a rodové rozpočtovanie vo všetkých oblastiach politiky a inštitúciách na úrovni Únie a na vnútroštátnej úrovni je stále roztrieštené; keďže uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti by malo byť

prierezovou zásadou zakotvenou v charte;

Pozmeňujúci návrh 6

Návrh uznesenia

Odôvodnenie F a (nové)

Návrh uznesenia

Pozmeňujúci návrh

Fa. keďže fiškálne a rozpočtové politiky Únie a členských štátov by nemali prehlbovať existujúce rodové rozdiely vrátane rozdielov v odmeňovaní žien a mužov ani odrádzať ženy od toho, aby vstúpili na trh práce, zostali na ňom alebo sa naň vrátili; keďže konferencia by mala využiť revíziu zmlúv na začlenenie rodovej rovnosti do správy hospodárskych a sociálnych záležitostí s cieľom znížiť chudobu, sociálne vylúčenie a diskrimináciu a podporovať rodovú rovnosť, ako je zakotvené v článku 3 ods. 3 ZFEÚ; keďže nerovnosti postihujú najmä ženy v celej ich rozmanitosti a každodenne sa v rámci Únie zhoršujú; keďže články 110 až 113 ZFEÚ (daňové ustanovenia) a šiesta časť hlavy II ZFEÚ (finančné ustanovenia) by sa mali konzistentne uplatňovať podľa ústrednej zásady rodovej rovnosti stanovenej v článku 8 ZFEÚ a článku 23 charty, pričom prierezovým cieľom zmlúv je dosiahnuť úplné odstránenie rodovej diskriminácie zo všetkých politík;

Pozmeňujúci návrh 7

Návrh uznesenia

Odôvodnenie G a (nové)

Návrh uznesenia

Pozmeňujúci návrh

Ga. keďže úplné vykonávanie ustanovení zmlúv a charty rovnosti a boj proti diskriminácii vo všetkých oblastiach

znamená, že tvorcovia práva a politickí činitelia majú k dispozícii údaje týkajúce sa rovnosti vrátane údajov rozčlenených podľa pohlavia, rodu, rasového a etnického pôvodu, sexuálnej orientácie a identity, aby mohli pochopiť všetky druhy a rozmery diskriminácie vrátane prierezovej a inštitucionálnej diskriminácie, odhaľovať ich a bojovať proti nim; keďže Komisia a členské štáty by mali prijať potrebné kroky na zber spoľahlivých a porovnateľných údajov, ktoré by umožnili napredovať pri plnení stratégie EÚ pre rodovú rovnosť a zároveň v plnom rozsahu dodržiavať zásady a normy Únie v oblasti ochrany údajov a základných práv;

Pozmeňujúci návrh 8

Návrh uznesenia

Odôvodnenie H a (nové)

Návrh uznesenia

Pozmeňujúci návrh

Ha. keďže Konferencia o budúcnosti Európy potvrdila, že občania oceňujú prítomnosť a prínos žien vo vedúcich pozíciách a v akomkoľvek druhu profesie; keďže inštitúcie Únie a súvisiace orgány by to mali v plnej miere zohľadniť a ísť príkladom tým, že budú rodovo vyvážené, zabezpečia rozmanitosť a budú sa usilovať o rodovú paritu vo svojom vlastnom zložení;

Pozmeňujúci návrh 9

Návrh uznesenia

Odôvodnenie I a (nové)

Návrh uznesenia

Pozmeňujúci návrh

Ia. keďže Konferencia o budúcnosti Európy potvrdila záujem občanov o rodovú rovnosť a jej podporu prostredníctvom podnecovania

podnikania žien a podnikateľského prostredia, ako aj žien v odboroch STEM;

Pozmeňujúci návrh 10

Návrh uznesenia

Odsek 1 – písmeno a (nové)

Návrh uznesenia

Pozmeňujúci návrh

(1) Zmluva o Európskej únii (ZEÚ) sa mení takto:

a) v článku 2 sa druhá veta nahrádza takto:

„Tieto hodnoty sú spoločné členským štátom v spoločnosti, v ktorej prevláda pluralizmus, nediskriminácia, tolerancia, spravodlivosť, solidarita a rodová rovnosť.“

Pozmeňujúci návrh 11

Návrh uznesenia

Odsek 1 – písmeno b (nové)

Návrh uznesenia

Pozmeňujúci návrh

(1) ZEÚ sa mení takto:

b) v článku 3 ods. 3 sa druhý pododsek nahrádza takto:

„Bojuje proti sociálnemu vylúčeniu a diskriminácii a podporuje sociálnu spravodlivosť a ochranu, rodovú rovnosť, solidaritu medzi generáciami a ochranu práv dieťať a. Uvedené ciele sú zasadené do koncepcie spravodlivej správy sociálnych a hospodárskych záležitostí s cieľom znižovať nerovnosti a dosiahnuť rodovú rovnosť. Dosahovanie rodovej rovnosti si vyžaduje, aby sa aspekt rodovej rovnosti uplatňoval ako prierezová zásada pri vypracúvaní a vykonávaní sekundárnych právnych predpisov Únie.“

Pozmeňujúci návrh 12

Návrh uznesenia

Odsek 1 – písmeno c (nové)

Návrh uznesenia

Pozmeňujúci návrh

- (1) ***ZEÚ sa mení takto:***
- c) ***v článku 13 sa dopĺňa tento odsek:***
- „5. Zloženie inštitúcií Únie, ako aj jej riadiacich a poradných orgánov, ktoré tieto inštitúcie vytvárajú, je rodovo vyvážené, zabezpečuje rozmanitosť a usiluje o rodovú paritu.“***

Pozmeňujúci návrh 13

Návrh uznesenia

Odsek 1 – písmeno d (nové)

Návrh uznesenia

Pozmeňujúci návrh

- (1) ***ZEÚ sa mení takto:***
- d) ***v článku 21 ods. 1 sa prvý pododsek nahrádza takto:***
- „1. Činnosť Únie na medzinárodnej scéne sa riadi zásadami, ktoré viedli k jej založeniu, rozvoju a rozširovaniu a ktoré hodlá podporovať vo zvyšku sveta: demokracia, právny štát, univerzálnosť a nedeliteľnosť ľudských práv a základných slobôd, zachovávanie ľudskej dôstojnosti, zásady rovnosti vrátane rodovej rovnosti a solidarity a dodržiavanie zásad Charty Organizácie Spojených národov a medzinárodného práva.“***

Pozmeňujúci návrh 14

Návrh uznesenia

Odsek 2 – písmeno a (nové)

Návrh uznesenia

Pozmeňujúci návrh

(2) Zmluva o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa mení takto:

a) v článku 4 ods. 2 sa písmeno k) nahrádza takto:

„k) spoločné otázky bezpečnosti v záležitostiach verejného zdravia, ochrana a zlepšovanie ľudského zdravia a dobrých životných podmienok vrátane všeobecného a úplného prístupu k sexuálnemu a reprodukčnému zdraviu a právam, najmä, ale nie výlučne, pre ženy a dievčatá.“

Pozmeňujúci návrh 15

Návrh uznesenia

Odsek 2 – písmeno b (nové)

Návrh uznesenia

Pozmeňujúci návrh

(2) ZFEÚ sa mení takto:

b) Článok 8 sa nahrádza takto:

„Článok 8

Vo všetkých svojich činnostiach sa Únia zameriava na odstránenie nerovností a diskriminácie, posilnenie rozmanitosti a podporu rodovej rovnosti, a to začleňovaním zásady uplatňovania rodového hľadiska do všetkých oblastí politik a zásady rodovo responzívneho rozpočtovania, pričom uplatňuje prierezový prístup“.

Pozmeňujúci návrh 16

Návrh uznesenia

Odsek 2 – písmeno c (nové)

Návrh uznesenia

Pozmeňujúci návrh

(2) ZFEÚ sa mení takto:

c) *článok 10 sa nahrádza takto:*

„Článok 10

„Pri vymedzovaní a uskutočňovaní svojich politík a činností sa Únia zameriava na boj proti diskriminácii z dôvodu pohlavia, rodu, rodovej identity, rodového vyjadrenia, sexuálnej orientácie, pohlavných znakov, rasy, farby pleti, etnického alebo sociálneho pôvodu, genetických vlastností, jazyka, náboženstva alebo viery, politického alebo akéhokoľvek iného zmýšľania, príslušnosti k národnostnej menšine, majetku, narodenia, zdravotného postihnutia alebo veku, ako aj proti prierezovej diskriminácii a na predchádzanie takejto diskriminácii“;

Pozmeňujúci návrh 17

Návrh uznesenia

Odsek 2 – písmeno d (nové)

Návrh uznesenia

Pozmeňujúci návrh

(2) *ZFEÚ sa mení takto:*

d) *v článku 19 sa odsek 1 nahrádza takto:*

„1. Európsky parlament a Rada môžu v súlade s riadnym legislatívnym postupom prijať vhodné opatrenia na boj proti diskriminácii z dôvodu pohlavia, rodu, rodovej identity a rodového vyjadrenia, pohlavných znakov, sexuálnej orientácie, rasy, farby pleti, etnického alebo sociálneho pôvodu, genetických vlastností, jazyka, náboženstva alebo viery, politického alebo iného zmýšľania, príslušnosti k národnostnej menšine, majetku, narodenia, zdravotného postihnutia alebo veku a na predchádzanie takejto diskriminácii.“

Pozmeňujúci návrh 18

Návrh uznesenia

Odsek 2 – písmeno e (nové)

Návrh uznesenia

Pozmeňujúci návrh

(2) **ZFEÚ sa mení takto:**

e) **v článku 83 sa odsek 1 nahrádza takto:**

„1. Európsky parlament a Rada môžu v súlade s riadnym legislatívnym postupom prostredníctvom smerníc ustanoviť minimálne pravidlá týkajúce sa vymedzenia trestných činov a sankcií v oblastiach obzvlášť závažnej trestnej činnosti s cezhraničným rozmerom vyplývajúcim z povahy alebo dôsledkov týchto trestných činov alebo z osobitnej potreby bojovať proti nim na spoločnom základe.

Týmito oblasťami trestnej činnosti sú: terorizmus, obchodovanie s ľuďmi a sexuálne vykorisťovanie žien a detí, rodovo motivované násilie, nedovolené obchodovanie s drogami, nedovolené obchodovanie so zbraňami, pranie špinavých peňazí, korupcia, falšovanie platobných prostriedkov, počítačová kriminalita, kybernetické násilie a organizovaná trestná činnosť.

V závislosti od vývoja trestnej činnosti môžu Európsky parlament a Rada, konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom, určiť ďalšie oblasti trestnej činnosti, ktoré spĺňajú kritériá uvedené v tomto odseku.“

Pozmeňujúci návrh 19

Návrh uznesenia

Odsek 2 – písmeno f (nové)

Návrh uznesenia

Pozmeňujúci návrh

(2) **ZFEÚ sa mení takto:**

f) v článku 153 ods. 1 sa písmeno i) nahrádza takto:

„i) podpora rodovej rovnosti, pokiaľ ide o príležitosti na trhu práce a zaobchádzanie v práci;“

Pozmeňujúci návrh 20

Návrh uznesenia

Odsek 2 – písmeno g (nové)

Návrh uznesenia

Pozmeňujúci návrh

(2) ZFEÚ sa mení takto:

g) článok 157 sa nahrádza takto:

i) odsek 1 sa nahrádza takto:

„1. Každý členský štát zabezpečí, aby sa zásada rovnakej odmeny za rovnakú prácu alebo prácu rovnakej hodnoty uplatňovala na všetkých pracovníkov nediskriminačným spôsobom podporujúcim rodovú rovnosť.“;

ii) v odseku 2 druhom pododseku sa úvodná veta nahrádza takto:

„Rovnosť odmeňovania pre všetkých pracovníkov nediskriminačným spôsobom podporujúcim rodovú rovnosť znamená.“;

iii) odsek 3 sa nahrádza takto:

„3. Európsky parlament a Rada v súlade s riadnym legislatívnym postupom a po porade s Hospodárskym a sociálnym výborom prijímú opatrenia na zabezpečenie uplatňovania zásady rovnosti príležitostí a podporu rodovej rovnosti v otázkach zamestnania a povolania vrátane zásady rovnakej odmeny za rovnakú prácu alebo prácu rovnakej hodnoty.“;

iv) odsek 4 sa nahrádza takto:

„4. Vzhľadom na cieľ zabezpečiť v praxi plnú rodovú rovnosť v pracovnom živote nesmie zásada rovnakého zaobchádzania brániť žiadnemu

členskému štátu, aby v záujme prevencie, odstránenia a kompenzácie akejkoľvek diskriminácie, nerovnosti alebo znevýhodnení v pracovnom živote zachoval alebo zaviedol opatrenia umožňujúce osobitné výhody pre ženy v celej ich rozmanitosti.“;

Pozmeňujúci návrh 21

Návrh uznesenia

Odsek 2 – písmeno h (nové)

Návrh uznesenia

Pozmeňujúci návrh

(2) ZFEÚ sa mení takto:

h) článok 165 sa mení takto:

i) v odseku 2 sa siedma zarážka nahrádza takto:

„– rozvoj európskeho rozmeru v športe podporovaním spravodlivosti a otvorenosti pri športových súťažiach a spolupráce medzi subjektmi zodpovednými za šport, ako aj ochranou fyzickej a morálnej integrity športovcov všetkých rodov, najmä najmladších športovcov.“

Pozmeňujúci návrh 22

Návrh uznesenia

Odsek 2 – písmeno i (nové)

Návrh uznesenia

Pozmeňujúci návrh

i) Vyhlásenie k článku 8 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (č. 19) sa nahrádza takto:

„Konferencia súhlasí s tým, že Únia sa vo svojom všeobecnom úsilí o odstránenie rodových nerovností a diskriminácie vo svojich rôznych politikách zameria na predchádzanie všetkým druhom rodovo motivovaného násillia vrátane domáceho

násilia a na boj proti takémuto násiliu. Členské štáty prijímú všetky opatrenia, ktoré sú potrebné na predchádzanie týmto trestným činom a ich trestanie a na poskytnutie podpory, ochrany a nápravy všetkým obetiam, a to s ohľadom na rodové chápanie násilia.“

Pozmeňujúci návrh 23

Návrh uznesenia

Odsek 3 – písmeno a (nové)

Návrh uznesenia

Pozmeňujúci návrh

(3) *Charta základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) sa mení takto:*

a) *v článku 3 sa názov mení takto:*

„Právo na nedotknuteľnosť osoby a telesnú autonómiu“;

b) *v článku 3 sa dopĺňa tento odsek:*

„3. Každý má právo na telesnú autonómiu a na slobodný, informovaný, plný a všeobecný prístup k sexuálnemu a reprodukčnému zdraviu a právam a ku všetkým súvisiacim službám zdravotnej starostlivosti bez diskriminácie, a to i pokiaľ ide o prístup k bezpečnému a legálnemu umelému prerušeniu tehotenstva.“;

Pozmeňujúci návrh 24

Návrh uznesenia

Odsek 3 – písmeno b (nové)

Návrh uznesenia

Pozmeňujúci návrh

(3) *Charta sa mení takto:*

b) *v článku 21 sa odsek 1 nahrádza takto:*

„1. Zakazuje sa akákoľvek diskriminácia, najmä z dôvodu pohlavia, rodu, rodovej identity a rodového

vyjadrenia, pohlavných znakov, sexuálnej orientácie, rasy, farby pleti, etnického alebo sociálneho pôvodu, genetických vlastností, jazyka, náboženstva alebo viery, politického alebo iného zmýšľania, príslušnosti k národnostnej menšine, majetku, narodenia, zdravotného postihnutia či veku, ako aj akákoľvek prierezová diskriminácia.“

Pozmeňujúci návrh 25

Návrh uznesenia

Odsek 3 – písmeno c (nové)

Návrh uznesenia

Pozmeňujúci návrh

(3) Charta sa mení takto:

c) Článok 23 sa nahrádza takto:

„Článok 23

Rodová rovnosť

Rodová rovnosť musí byť zabezpečená vo všetkých oblastiach a sociálnych sférach.

Uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti sa uplatňuje ako prierezová zásada pri vypracúvaní a vykonávaní sekundárnych právnych predpisov Únie a nebráni zachovaniu alebo prijatiu opatrení poskytujúcich osobitné výhody v prospech žien v celej ich rozmanitosti.“

Pozmeňujúci návrh 26

Návrh uznesenia

Odsek 3 – písmeno d (nové)

Návrh uznesenia

Pozmeňujúci návrh

(3) Charta sa mení takto:

d) vkladá sa tento článok:

„Článok 23a

Právo na prístup k sexuálnemu a reprodukčnému zdraviu a právam

Každý má právo na telesnú autonómiu a na slobodný, informovaný, plný a všeobecný prístup k sexuálnemu a reprodukčnému zdraviu a právam a ku všetkým súvisiacim službám zdravotnej starostlivosti bez diskriminácie, a to i pokiaľ ide o bezpečné a legálne umelé prerušenie tehotenstva.“

Pozmeňujúci návrh 27

Návrh uznesenia

Odsek 3 – písmeno e (nové)

Návrh uznesenia

Pozmeňujúci návrh

(3) Charta sa mení takto:

e) v článku 33 sa odsek 2 nahrádza takto:

„2. Na zosúladenie rodinného, súkromného a pracovného života a na podporu vyrovnaného rozdelenia starostlivosti medzi mužmi a ženami s cieľom odstrániť rodové rozdiely v zárobkoch a odmeňovaní má každý právo na ochranu pred prepustením z práce z dôvodu spojeného s materstvom, otcovstvom alebo starostlivosťou a právo na rovnakú platenú materskú, otcovskú a opatrovateľskú dovolenku, ako aj na iné flexibilné formy organizácie práce.“;

Pozmeňujúci návrh 28

Návrh uznesenia

Odsek 3 – písmeno f (nové)

Návrh uznesenia

Pozmeňujúci návrh

(3) Charta sa mení takto:

f) Článok 35 sa nahrádza takto:

„Článok 35

Zdravie, dobré životné podmienky a starostlivosť

Pod pojmom „zdravie“ sa rozumie stav úplnej telesnej, duševnej, emocionálnej a sociálnej pohody, nielen neprítomnosť choroby alebo postihnutia.

Každý má právo na kvalitnú, prístupnú, dostupnú a cenovo dostupnú starostlivosť, právo na preventívnu zdravotnú starostlivosť a právo využívať lekársku starostlivosť. Zabezpečená je vysoká úroveň ochrany ľudského zdravia vrátane sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv.“

Pozmeňujúci návrh 29

Návrh uznesenia

Odsek 3 – písmeno g (nové)

Návrh uznesenia

Pozmeňujúci návrh

3. Charta sa mení takto:

g) v článku 51 sa odsek 1 nahrádza takto:

„1. Ustanovenia tejto charty sú s náležitým ohľadom na zásadu subsidiarity určené pre inštitúcie a orgány Únie a pre členské štáty. Preto v súlade so svojimi príslušnými právomocami rešpektujú práva, dodržiavajú zásady a podporujú ich uplatňovanie.“

